S Werichem jim to nikdy nevyšlo

Ján Kadár a Elmar Klos

Když už člověk jednou je, tak má být to, co je... A Jan Werich byl opravdu velký herec. Strávil na plátně jen pár vteřin, přesto na to při sledování Hudby z Marsu pokaždé všichni čekáme.

Slavná oscarová dvojice napsala pro Jana Wericha (†75) tři role, ale nikdy to nedopadlo. Bez ohledu na to, jestli šlo o hlavní, nebo vedlejší postavu. Škoda, možná by z toho byl další Oscar.

Prvními československými filmovými režiséry, jejichž film Obchod na korze získal v roce 1966 Oscara, byli Ján Kadár (†61) a Elmar Klos (†83). S profesorem Klosem jsem se poznal koncem osmdesátých let a díky jeho vstřícnosti jsem měl možnost zaznamenat mnohé z jeho bohatého života. A co jsem nezapsal sám, sděloval mi tehdy ještě v obsáhlých dopisech. Když si to dnes všechno pročítám, nevím, kterou zajímavost zveřejnit dřív.

Dva na jeden film

Pro začátek jsem vybral historku, k níž jsem se dostal otázkou, jak mohou dva režiséři dělat dohromady jeden film. Profesor Klos začal s úsměvem: „Říká se, že dva kohouti nemůžou být na jednom smetišti, já vím... Ale my jsme byli s Jánem Kadárem tak odlišní, že jsme se mohli shodnout. On byl temperament, já byl kliďas, on byl malý, já velký, on byl mladý, já už hodně starý... Nevím, co bych ještě vyjmenoval, v každém případě byli jsme i v té profesi každý jiný. A když jsme to dali dohromady, vyšel z toho jakžtakž slušný režisér. My jsme spolu například vyšli i bez té pomlčky mezi jmény – on byl Ká Á, já byl Ká eL, takže on byl ve firmě první.“

Vysněný kompars

A jak to bylo s filmovými plány s Janem Werichem? „Pro Jana Wericha jsme napsali asi tři role, ale vždycky se to nějakým způsobem nesešlo. Buď on točil jiný film, nebo se ten náš nesměl točit. Největší rolí, kterou jsme pro něj chystali, byl kapitán Vantoch ve Válce s mloky. Jednou už ho to dopálilo a povídá mi: ‚Poslyšte, já bych si jednou rád zahrál u vás v komparsu!‘ Mně to přišlo divné, dovedete si představit, že by tehdy chtěl některý z předních komiků dělat v komparsu? A on to skutečně udělal! Bylo to v Hudbě z Marsu. Sedl si tam do publika, do kterého jsme, aby to mělo forma, tak odlišní, že jsme se mohli shodnout. On byl temperament, já byl kliďas, on byl malý, já velký, on byl mladý, já už hodně starý... Nevím, co bych ještě vyjmenoval, v každém případě byli jsme i v té profesi každý jiný. A když jsme to dali dohromady, vyšel z toho jakžtakž slušný režisér. My jsme spolu například vyšli i bez té pomlčky mezi jmény – on byl Ká Á, já byl Ká eL, takže on byl ve firmě první.“

Vysněný kompars

A jak to bylo s filmovými plány s Janem Werichem? „Pro Jana Wericha jsme napsali asi tři role, ale vždycky se to nějakým způsobem nesešlo. Buď on točil jiný film, nebo se ten náš nesměl točit. Největší rolí, kterou jsme pro něj chystali, byl kapitán Vantoch ve Válce s mloky. Jednou už ho to dopálilo a povídá mi: ‚Poslyšte, já bych si jednou rád zahrál u vás v komparsu!‘ Mně to přišlo divné, dovedete si představit, že by tehdy chtěl některý z předních komiků dělat v komparsu? A on to skutečně udělal! Bylo to v Hudbě z Marsu. Sedl si tam do publika, do kterého jsme, aby to mělo forma, tak odlišní, že jsme se mohli shodnout. On byl temperament, já byl kliďas, on byl malý, já velký, on byl mladý, já už hodně starý... Nevím, co bych ještě vyjmenoval, v každém případě byli jsme i v té profesi každý jiný. A když jsme to dali dohromady, vyšel z toho jakžtakž slušný režisér. My jsme spolu například vyšli i bez té pomlčky mezi jmény – on byl Ká Á, já byl Ká eL, takže on byl ve firmě první.“

Vysněný kompars

A jak to bylo s filmovými plány s Janem Werichem? „Pro Jana Wericha jsme napsali asi tři role, ale vždycky se to nějakým způsobem nesešlo. Buď on točil jiný film, nebo se ten náš nesměl točit. Největší rolí, kterou jsme pro něj chystali, byl kapitán Vantoch ve Válce s mloky. Jednou už ho to dopálilo a povídá mi: ‚Poslyšte, já bych si jednou rád zahrál u vás v komparsu!‘ Mně to přišlo divné, dovedete si představit, že by tehdy chtěl některý z předních komiků dělat v komparsu? A on to skutečně udělal! Bylo to v Hudbě z Marsu. Sedl si tam do publika, do kterého jsme, aby to mělo for-

Werich, poklonil se a ona mu vyjeveně povídá: ‚Pane Werich, ale vždyť vy tu s námi vůbec nehrajete!‘ A on na to: ‚Ne? Tak to bude zase nějakej úřední omyl! Ale to se ještě ukáže, jestli hraju, nebo nehraju!‘ To tedy měl být úvod či nástup k tomu komparsu. Jenomže pak to uviděl Oldřich Nový, který hrál s Marvanem jednu z hlavních rolí, a řekl: ‚Vy jste mi ukradli nástup!‘ To bylo opravdu těžké... Vykládal jsem to Werichovi a ten velice rychle pochopil, o co jde, a sám řekl: ‚Vystřihni to.‘ Tak jsme to vystřihli.“

Nakonec si Jan Werich přesto alespoň na několik vteřin zahrál toho vysněného filmového komparsistu. Mladý začínající herec, konferenciér a textař písní Vladimír Dvořák byl tenkrát na příležitost, že se na plátně objevil vedle Jana Wericha, patřičně pyšný. |Ondřej Suchý|

mu, rozesadili ještě další známé postavy, které v oblasti komedie něco dělaly – Vladimíra Dvořáka, Jiřího Štuchala, už si nevzpomínám na všecky. On měl všehovšudy čtyři věty a ty k němu přitáhly pozornost natolik, že jsem si tehdy opět uvědomil, co je to za osobnost už jenom tím, že je! Když jsme to natočili, tak jsem si říkal, že by to mělo dostat aspoň nějaké entrée. A tak jsem před začátek toho filmu, když už byl hotový a sestříhaný, natočil takovou krátkou scénu, ve které Alena Vránová uváděla Hudbu z Marsu na pódiu, a v tom okamžiku, kdy řekla: ‚Uvidíme...‘, tak z opony vystoupil Jan

Foto: ČTK (1), Ústřední půjčovna filmů (1), archiv Ondřeje Suchého (1), archiv MAFRA (1)

POMŮCKA: NET	PTÁK BĚŽEC	NA CO	ŘÍMSKÝCH 551	VLASTNÍ PRVNÍ ŽENĚ	INICIÁLY MODERÁT. ANDĚLA	TI DRUZÍ	VÝROBKY Z MLÉKA	DRUH PAPOUŠKA	CHEM. ZN. NEONU	SNÍŽENÝ TÓN G	OBLÉKNOUT	SLADKOVODNÍ RYBA	ASISTENČNÍ SLUŽBA	SÍŤ ANGLICKY
KONEC ANGLICKY				VÝPRAVNÁ BÁSEŇ / OTEC ZASTAR.				OBYVATEL AFRICKÉHO STÁTU						
1. DÍL TAJENKY								OPĚTNÉ VYDÁNÍ / VÁNOČNÍ RYBA						
PŘEDÁVATI VĚDOMOSTI					OBYVATELKA EVROP. OSTROVA / VITRÁŽ				CHROPTĚT / LÉK OBLÉHO TVARU					
Tajenka: Charakteristika předmětu, o kterém zpívá Helena Vondráčková.				MPZ NOVÉHO ZÉLANDU		ANGLICKÁ DÉLK. MÍRA / CITOSLOVCE SMÍCHU				CHEM. ZN. TANTALU / NÁHRAŽKA			TĚLNÍ TEKUTINA	NEŠIROKÝ
				POVZDECH / SVAZ MĚST A OBCÍ ČR ZKR.			OSLOVENÍ TRAMPU / ČESKÝ DRAMATIK				NEJVYŠŠÍ KONT. ÚŘAD / TAKTO NÁŘEČ.			
				ČÁST ZIMNÍHO OBLEČENÍ				ZÁMEZÍ / INICIÁLY SPISOVATELE DEFOEA				INIC. HERCE ZACHA / ANGLICKÝ NESOUHLAS		
				VAKY NA VZDUCH				2. DÍL TAJENKY						
				LICHOKOPYTNÍK				TÝKAJÍCÍ SE DĚLKY						

Vyluštění křížovky najdete na straně 38.

Tajenka: Počet osob, a kde žijí, ve slavném českém filmu.

POMŮCKA: ALE, POA	ČÁST DNE ZKR.	TAJENKA	PERSKÝ KOBEREC	PLEMENO PSA	TYP PIVA	TVOJE OSOBA	SVĚTADÍL	ČÁST NOHY
ŠKRABÁK PLUHU								
KUCHYŇSKÉ UMYVADLO								
ŘEZACÍ NÁSTROJ								
ŘÍMSKÝCH 1004 / LYŽAŘSKÝ POZDRAV								
FINANČNÍ ČÁSTKA								
KATEDRA ŽURNALISTIKY ZKR.			SUROVEC / ZNAČKA ČESKÝCH NÁKL. AUT					
OLEJ ANGLICKÝ				HOLÁ / UCTÍVAT				
SAMICE KOČKOVITÉ ŠELMY						EVROPAN / ČESKÝ ZPĚVÁK JOSEF ???		
INTERNETOVÁ DEBATA / DĚLO					NÁZEV HLÁSKY Z / PENĚŽNÍ HODNOTY			
NETRVANLIVÉ							HUDEBNÍ ZNAČKA	VODÁCKÝ POZDRAV
INICIÁLY ZPĚVAČKY LANGEROVÉ			STAVY BEZ SVĚTLA / BIOLOGICKÁ EXISTENCE					
POBÍDKA				HYDROXID SODNÝ / NĚMEC				
KOPIE PSANÍ						KINGŮV ROMÁN / OCHRAŇOVÁNÍ		
RUSKÁ ŘEKA					CITOSLOVCE ZAHNÁNÍ / ŠKODLIVÝ MOTÝLEK			
DRUH KVĚTENSTVÍ	ČÍSLOVKA ŘADOVÁ / VLASTNÍ PRVNÍ ŽENĚ						UŽITEK SLOVEN.	ROČNÍ OBDOBÍ MN. Č.
POHYB VZDUCHEM				POVZDECHNUTÍ / LIPNICE BOTAN.				
AKADEMIE VĚD ZKR.			HORSKÁ JEZERA / SPORTOVNÍ KLUB ZKR.					
BÝVALÝ SLOVENSKÝ PREZIDENT					SEVEŘAN			
KANADSKÝ ZPĚVÁK PAUL ???					CITOSLOVCE KOŇSKÉHO ŘÁNÍ			

Vyluštění křížovky najdete na straně 38.